

సంపాదకీయం..

సానిక ఎన్నికల్లో భిన్ని రిజర్వేషన్ల సమస్య !

స్థానిక ఎన్నికల నిర్వహణకు ప్రాకోర్చు లైన్ కీల్యర్ చేయడంతో పాటు, డిస్ట్రిక్ట్ కూడా విధించింది. మరొకైపు 42శాతం బిసి రిజర్వేషన్లు అమలు చేసే ఎన్నికలు నిర్వహించాలని భిఅర్ఎస్, బిజపి దిమాండ్ చేస్తున్నాయి. కులగణన చేసి చరిత్ర స్పృష్టించామని, మొడీకి సవాల్ విసిరామని చెప్పుకుంటున్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి బిసి రిజర్వేషన్ల అమలు అంత సులువు కాదు. స్థానిక ఎన్నికల్లో ఎలా అమలు చేస్తారన్నదానికి అసలు ప్రణాళిక ఉండా అన్న అనుమతాలు కలుగుతున్నాయి. కేంద్రం దీనికి ఆమోదం తెలిపితేనే ముందుకు సాగం సాధ్యం అవుతుంది. ఎన్నికలను 3 నెలల్చిగా పూర్తి చేయాలని ప్రాకోర్చు గడువు విధించడంతో బీసి రిజర్వేషన్ల అమలుపై రాష్ట్ర సర్కారు కసరట్ట చేయాల్సి ఉంది. ఎలా చేస్తే అడుగు ముందుకు పదుతుందో ఇప్పుడు సవాల్ కాసుంది. కేంద్రాన్ని తిడుతూ పోతే సమస్య పరిపోరం కాదు. ఎన్నికల ముందు ఇచ్చిన హామి మేరకు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం.. విద్య, ఉద్యోగాలు, స్థానిక సంస్థల్లో బీసిలకు 42శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించే బిల్లులను ఉభయ సభల్లో ఆమోదించి, రాష్ట్రపతి ఆమోదం కోసం ఇప్పటికే పంపించింది.

ప్రస్తుతం ఈ రెండు బిల్లులు అక్కడే పెందిగిలో ఉన్నాయి. వీటిని అమోదింప చేయాలని ఫిలీలో ఘర్ఱా కూడా నిర్వహించారు. కిషన్‌రెడ్డి ఒత్తిడి తేవాలని డిమాండ్ చేశారు. అయితే బిసి కులగణన అంతా తప్పుల తడకగా ఉండని బిజపి వాడిస్తోంది. మరోవైపు కేంద్రం చేసే గణనకే చట్టబిడ్డత ఉంటుంది. ఈ క్రమంలో ఎన్నికల్లో ఇచ్చి న హమా మేరకు లేదా పదేపదే ప్రకటించిన మేరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే 42 శాతం రిజర్వేషన్లు ఇచ్చే అంశాన్ని ఎలా అమలు చేస్తారన్నది చూడాలి. ప్రస్తుతం ఎస్సీలకు 18, ఎఫ్సీలకు 10 శాతం రిజర్వేషన్లు అమలపుతున్నాయి. బీసిలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్లు ప్రకటిస్తే మొత్తం రిజర్వేషన్లు 70 శాతం చేరే అవకాశం ఉన్నది. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ రిజర్వేషన్లు 50 శాతం మించరాదని ఇప్పటికే సుధీంకోర్చు స్పష్టంచేసింది. అందువల్ల ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని ఎవరైనా కోర్టుల్లో సవాల్ చేసే మొత్తం ఎన్నికల పక్కియ నిలిచిపోయే ప్రమాదం ఉన్నది. అలాంటప్పుడు కేంద్రం అంగీకరించకుండా 42 శాతం రిజర్వేషన్లు సాధ్యం కాదు. అది కాటుంటే స్థానిక ఎన్నికల్లో రిజర్వేషన్లు కూడా సాధ్యం కావు. అందువల్ల పార్టీ పరంగా 42 శాతం బిసి రిజర్వేషన్లు ఇస్తామనే ప్రకటన చేయడం మినహా మరోమార్గం లేదు. బిసి రిజర్వేషన్లు బిల్లులను పార్లమెంట్లో అమోదించి, 9వ షైడ్యాల్లో చేర్చడం ద్వారా తమిళనాడుకు కల్పించినట్టే తమకు రక్షణ కల్పించాలని కేంద్రాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోరుతున్నది. కానీ కేంద్రం నుంచి ఇప్పటివరకూ ఎలాంటి స్పందన రాలేదు. మరోవైపు ఎల్లి పరిస్థితుల్లో రిజర్వేషన్లు 50 శాతం మించరాదనే సుధీంకోర్చు తీర్చు ఉన్నది. దీంతో కోర్చు తీర్చులు, రాజ్యాంగ నిబంధనలులాంటి అన్ని అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని ముండుకెళ్లాలి ఉంది. స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో బీసిలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించే బిల్లును గత మార్చిలోనే అనెంటే అమోదించింది. కానీ బీసి రిజర్వేషన్లు పెంపు రాష్ట్ర పరిధిలో తీసుకునే నిర్ణయం కాకపోవడంతో గవర్నర్ ఆ బిల్లును రాష్ట్రపతి అమోదం కోసం పంపారు. ప్రస్తుతం ఇది రాష్ట్రపతి వద్ద పెండిగిలో ఉంది. దీనిపై ఇప్పటివరకూ రాష్ట్రపతి ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదు. ఈ విషయంలో న్యాయ నిపుణులను సంప్రదించి, ఆచితూచి అడుగేయాలని భావిస్తున్నట్లుగా కనిపిస్తోంది. రాష్ట్రపతి వద్ద పెండిగిలో ఉన్న బిల్లులను అమోదించేలా కేంద్రంపై ఒత్తిడి తేవడంపైనొ ప్రభుత్వం ఆలోచించాల్సి ఉంది. అయితే రాజ్యాంగ పరంగా సాధ్యాసాధ్యాలను పరిశీలించిన తరవాతే రాష్ట్రపతి ఆందం తెలుపుతారు. కాబట్టి ఇలాంటి విషయాల్లో రాష్ట్రపతి కూడా న్యాయ సలహాకు పంపుతారు. స్థానిక ఎన్నికల్లో 42 శాతం రిజర్వేషన్లు అమలకు నేరుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే జీవో ఇవ్వడం సాధ్యముపుతండా అన్న విషయం కూడా ప్రభుత్వమే ఆలోచన చేయాలి. ఇలా చేయడం వల్ల వచ్చే న్యాయపరమైన చిక్కులపైనొ ప్రభుత్వం ఆరా తీసున్నది. నిజానికి ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో అంటే ఈ మూడు నెలల్లో కేంద్రం నుంచి సానుకూల నిర్ణయం రాకపోవచ్చు. అందువల్ల పార్టీ పరంగా బీసిలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్లు ఇచ్చి.. ఎన్నికలకు వెళ్లడమే

ఉత్తమం. మరోవైపు హైకోర్డ్ తీర్పు తరువాత పంచాయితి ఎన్నికలకు సంబంధించి ప్రభుత్వం సానుకూలంగానే ఉన్నట్లు కనిపిస్తోంది. ఎందుకంటే హైకోర్డ్ తీర్పు తర్వాత సీవెన్ రామకృష్ణరావును పంచాయితీరాజ్ శాఖ ఉన్నతాధికారులు కలిసి చర్చించారు. ఈ సందర్భంగా కోర్డ్ తీర్పులోని అంశాలను వివరించారు. రిజర్వేషన్స్‌పై క్లారిటీ వస్తే.. వెంటనే ఎన్నికల పక్కియ ప్రారంభించేం దుకు సిద్ధంగా ఉన్నట్లు వెల్లచించారు. ఇదే విషయాన్ని సీఎం రేవంత్ రెడ్డికి సీవెన్ రామకృష్ణరావు వివరించినట్లు తెలిసింది. రిజర్వేషన్ బిల్లుపై రాష్ట్రపతి నుంచి ఎలాంటి ఆమోదం రాకుంటే తమిళనాడు తరఫోలో సుప్రీంకోర్డ్ మెట్రిక్యూలని కొండరు సూచించినట్లు సమాచారం. మరోవైపు తెలంగాణలో కులగణన, ఇక్కడి నుంచి వెల్లిన రిజర్వేషన్ బిల్లులపై కేంద్రం పెట్టగా స్పుందించడం లేదు. సానుకూలతనూ వ్యక్తం చేయడం లేదు. ఈ నేపథ్యంలోనే కేంద్రం జనగణనతోపాటు కుల గణన చేపట్టలని నిర్ణయించింది. ఈ క్రమంలో బీసీ రిజర్వేషన్ బిల్లులకు రాష్ట్రపతి ఆమోదం లభిస్తుందా అన్న అనుమానాలు వ్యక్తమవుతు న్నాయి. సమగ్ర కులగణన సర్వే వివరాలు, అసెంబ్లీలో ఆమోదం పొందిన బీసీ బిల్లు ఆధారంగా నేరుగా బీసీలకు నేరుగా 42 శాతం రిజర్వేషన్సు ప్రకటిస్తే వచ్చే న్యాయపరమైన చిక్కుల నేపథ్యంలో.. ప్రభుత్వం ఏం చేస్తుందన్న చర్చ సాగుతోంది. ఓ రకంగా ఇది అంత సులవైన విషయం కాదు. ప్రభుత్వ పరిస్థితి కుడితిలో పడ్డ ఎలుకలా తయారయ్యాంది.

ఎమర్జన్సీ చీకటి రోజులు, ఎప్పటికే ఒక హెచ్చరిక

యాభై సంవత్సరాల కీందట, 1975 జూన్ 25న అప్పటి ప్రధానమంత్రి ఇందిరాగాంధీ నియంత్రణ ధోరణితో జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితిని ప్రకటించిన సందర్భం దేశ ప్రజాస్వామ్య చరిత్రలో అత్యంత చీకటి రోజు. అది మన దేశ రాజ్యాంగ వ్యవస్థకై మాయని మచ్చగా మిగిలిపోయింది. తర్వాతి 21 నెలలలో ప్రజాస్వామ్యం, ప్రభుత్వం, రాజ్యాంగ వారసత్వాల పట్ల భారత పొరుల దృష్టధం పూర్తిగా మారిపోయింది. అధికార దాహంతో అప్పటి ప్రభుత్వం తీసుకున్న స్వార్థపూరిత నిర్దయం ఆపుస్తాపించికి గుర్తెవ ప్రజాస్వామ్య పరిపీళికి పరాచాప

1971 లోకసభ ఎన్నికల సమయంలో జరిగిన ఎన్నికల అక్కమాలకు సంబంధించిన కేసులో ఇంద్రింగాంధీని దోషిగా నిర్వారించిన అలహబాద్ ప్రైస్‌రూట్. ఆమెను ప్రథాని పదవికి అనర్పురాలిగా ప్రకటిస్తూ సంచలనాత్మక తీర్చును వెలువరించింది. రాజీనామా చేయాలని పెరుగుతున్న ఒత్తిడి నేపథ్యంలో 1975 జూన్ 25న ఆమె యావత్తే దేశాన్ని దిగ్రాంతికి గురిచేసే నిర్విషాన్ని ప్రకటించారు. కేంద్ర మంత్రివర్గం అనుమతి లేకుండానే, అధికారిక లెఱర్ హైక్ బదులుగా సాధారణ కాగితంపై జతీయ అత్యవసర పరిస్థితిని ప్రకటించాలనే సిఫార్సుతో నాటి రాష్ట్రపతి ఘక్కుద్దీన అలీ అప్పార్చుల్ కు లేఖ రాశారు. “అంతర్రత కల్గొలం” కారణంగా చూపుతూ.. రాజ్యాంగంలోనీ ఆర్కికల్ 352ని వెంటనే అమలు చేయాలని సిఫార్సు చేశారు. ఆమె మంత్రివర్గ అనుమతి లేకుండా తీసుకున్న ఈ నిర్ణయం మహాశ్వత రాజ్యాంగ ఆధారిత పాలనా యంత్రానానికి ఆశనిపాతం అయింది. మరుసంస్కరించి 1975 జూన్ 26న ఉదయం 6 గంటలకు నిర్వహించిన సమావేశంలో ఈ దారుణ నిర్ణయాన్ని ఆమె కేంద్ర మంత్రివర్గానికి తెలియజేశారు.

ఈ చిన్న ప్రజాసామ్రాష్టు భూనచన వ్యాప్తి నయింతృష్ణుక నాంది పలికింది. పొరులకు కల్పించిన రాజ్యంగ స్వేచ్ఛ రాత్రికి రాత్రే అగ్రశ్మేషింది. ఆర్టికల్ 19 ద్వారా పొరులు పొందిన హక్క స్వేచ్ఛతంత్రం, సంఘం, ఉద్యమ స్వేచ్ఛలు కేవలం కలం పోటు కారణంగా నిలిచిపోయాయి. ఆర్టికల్ 21 కింద లభించిన జీవన భద్రత, వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛను కూడా పొరులు కోల్పోయారు. అన్నింటికంటే దారణంగా.. బాటు సాపోబ్ డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబెద్కర్ రాజ్యంగానికి “మృదయం, అత్య”గా పేరొన్న ఆర్టికల్ 32 ద్వారా పొరులకు లభించిని... న్యాయస్థానాలను ఆశ్రయించే హక్కును కూడా వారు కోల్పోయారు. అత్యవసర పరిస్థితిని ప్రారంభించే ఎదిరించిన భాధితులను, ప్రభుత్వాన్ని నిలిదిసే దైర్యం చేసిన ప్రతిపక్ష నాయకులను అంతర్గత భద్రత నిర్వహణ చట్టం (ఎమ్మిఎస్ఎప్), డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా (డిఎఫ్‌ఎఫ్) చట్టల ప్రయోగంతో అన్యాయంగా జ్ఞాలకు పంపించారు. ఆ తరువాత, భారత ప్రజాస్వామ్య చరిత్రలో అత్యంత చీకటి.. అణివిచేతల పర్యాం ఫలితాలను భారత పొరులంతా మానంగా భరించాల్సి పవచింది.

ఆ సమయంలో దేశంలోని కార్యవిరాపూక, శాసన, న్యాయ వ్యవస్థలై దాడి జరిగింది. అత్యవసర పరిస్థితి సమయంలో ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వం అమలు చేసిన నియంత్రుత్వ చర్యలు దేశంలోని నాటి తరాన్ని జ్ఞాపకాల రూపంలో వెంటాడుతూనే ఉన్నాయి. 92 ఏళ మాత్రాగారు తన దినవర్షాలో భాగంగా ఆపుల పెంపకం పనిలో నిమగ్నమై ఉండగా ఒకసారి అనుకోకుండా వేలు నలిగిపోయింది. చికిత్స కోసం ఆయనను బికసినీలోని ఫీబీఎమ్ ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్లారు. ఆసుపత్రిలో చేరిన సమయంలో ఆయన ఓ సన్నిఖేచాన్ని గమనించారు. సంజయ్ గాంధీ హాయాంలో విస్తృతంగా ప్రచారం చేసిన జనాభా నియంత్రణ విధానాల్లో భాగంగా స్టైల్స్‌ఫ్స్ లక్ష్మీన్ని సాధించే ఒత్తిడిలో ఉన్న వైద్యుడిని ఆయన గమనించారు. ఆ వైద్యుడు బిలవంతంగా కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్సు చేయించాలనే దుష్ట అలోచనలో ఉండటాన్ని ఆయన తెలుసుకున్నారు. ఈ చర్యలోనీ అమానవీయత, బిలవంతపు స్వభావాన్ని గ్రహించిన మాత్రాగారు వెంటనే ఆసుపత్రి నుంచి పారిపోయారు. తన గాయానికి చికిత్స చేయించుకోకుండా అలాగే వదిలేయాలని నిర్జయించుకున్నారు. అరోగ్య సంరక్షణ సేవల కోసం తప్పినిసరి అయిన ఆసుపత్రి కూడా బాధాకరమైన అనుభవాలకు కేంద్రంగా మారింది. అతను తృపీలో తప్పించుకోవడం ఆయనను కాపాడింది. అయితే ఆ గాయం మొత్తం సమాజంపైనే చెరగని మచ్చను మిగిల్చింది. దురదృష్టవాతాత్మక 1975-77 కాలంలో దారాపూగా కోటి మండికి పైగా ప్రజలకు బిలవంతంగా పిల్లలు పుట్టకుండా ఆపరేషన్సు చేశారు. ఇది భారత ప్రజాస్వామ్య చరిత్రలోని చీకటి అధ్యాయాల్లో ఒకటిగా నిలించిది.

ఈ కాలంలో కేవలం ఒక కుటుంబ ప్రయోజనాలను కాపాడుకోవడానికి మొత్తం పరిపాలనా యింత్రాంగాన్ని

ప్రజస్వామ్యానికి నాలుగో స్థంభమైన పత్రికా రంగాన్నీ ఈ నియంత్రుత్త పాలనలో క్రమంగా అళివేశారు. ప్రతివష్ట నాయకులకు అనుకూలంగా వార్తలు రాసిన జర్నలిస్టులను అరెస్టు చేశారు. మహాత్మాగాంధీ స్వయంగా స్థాపించిన ప్రతిష్ఠాత్మక నవజీవన్ ప్రెస్కు చెందిన ప్రెస్లను జప్తు చేయడం స్వాతంత్ర్యద్వారము వారసత్వంపై జరిగిన ప్రతికాత్మక దాడిగా చెప్పవచ్చు. ఈ హేముమైన చర్చల్లో భాగంగా [ప్రెస్] ట్రైస్ ఆఫ్ ఇండియా, యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ ఇండియా, హిందూస్తాన్ సమాచార్, సమాచార్ భారతి అనే నాలుగు పెద్ద వార్తా సంస్థలను బలవంతంగా సమాచార్ అనే ఒకే సంస్థలో విలీనం చేశారు.

న అత్యవసర పరిశీలి విధించి యాకై సంవత్సరాలు పూర్తయిన తరువాత.. కాంగ్రెస్ పార్టీ ద్వారంద్వ వైఫిరి బయటపడింది. ఒక వైపు అది 'సంవిధాన్ బచావో యూత్' పేరుతో తప్పుడు సమాజార ప్రచారాన్ని వ్యాపి చేస్తోంది, మరొవైపు వారి పూర్వీకులు రాజ్యాంగాన్ని అవహస్యం చేసిన వైనాన్ని విశ్వరిస్తూ ఆ విషయంలో మానం వహిస్తోంది. శ్రీ రాజీవ్ గాంధీ 1985 జూలై 23న లోకసభలో ఈ భయంకరమైన సంఘటన గురించి చాలా గర్వంగా మాట్లాడుతూ, "అత్యవసర పరిశీలి విధింపులో ఎలాంటి తప్పు జరగలదీ" అని వ్యాఖ్యానించారు. నియంత్రణ చర్చలకు గర్వపడే ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీకి కుబింబం, అధికారం మాత్రమే అత్యంత ప్రాథాన్యాలని స్పష్టమవుతోంది.

మన ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరసింహ మెయిన్స్ విధించిన
సమయానికి 25 ఏళ్ల వయసులో ఉన్నారు. ఈ నిరంకుశ
పాలనను ఆయన ప్రత్యేకమైన రీతిలో కైర్యంగా
వృత్తిరేకించారు. తను ఎవరూ గుర్తించకుండా ఉండటం
కోసం ఆయన పల గుర్తింపులతో మారువేపులో తిరుగుతూ
రహస్య సమావేశాలు నిర్వహించారు. అత్యవసర పరిస్థితులకు
వృత్తిరేకంగా రాసిన సాహిత్యం, రచనల ప్రచురణకు
ఎంతగానో కృషి చేసారు. ఆర్వెస్విన అజ్ఞాతంలోకి వెళ్లపాలసి
వచ్చిన సమయంలోనూ, కొత్తగా ఏర్పడిన గుజరాతీ లోక
సంఘర్ష సమితి ప్రధాన కార్యదర్శిగా పని చేస్తూ. కాంగ్రెస్
ప్రభుత్వ నిరంకుశ పాలన పట్ల వృత్తిరేకతను కొనసాగించడం

కోసం మౌద్ద జీ అవిక్రాంతంగా పనిచేచారు.
 గత కాలపు గాయాలను ద్రువీకరిస్తూ.. నరేంద్ర మౌద్ద
 ప్రభుత్వం 2024 జూలై 11న జారీ చేసిన గటిక్ నోఫిసీకేస్ న్యూ
 డ్యూరా జాన్ 25ని "సంవిధాన్ హత్యా దివస్"గా ప్రకటించింది.
 అత్యవసర వరిస్తితో రాజ్యాంగ అదర్శాలకు జరిగిన ద్రోహాన్వి
 ఇది గుర్తు చేస్తుంది. పొరులు అప్రమత్తతో ప్రజాసామ్రాసీకి
 సంరక్షకులుగా ఉండాలని ఇది పిలుపునిస్తుంది. చరిత్రలోని ఆ
 చీకటి అధ్యాయాల నుంచి పారం నేర్చుకోవడం ద్వారా మనం
 కష్టపడి సంపాదించుకున్న స్వేచ్ఛల విలువను, మూల్యాన్ని ఇది
 బలోపేతం చేస్తుంది.
 అత్యవసర వరిస్తి విధించి 50 సంవత్సరాలు పూర్తయిన
 తరుణంలో, ప్రజాసామ్రాస్యం నిరంతర అప్రమత్తతను
 కోరుతుందనే వాస్తవాన్ని ఇది నిరంతరం మనకు గుర్తు
 చేస్తుంది. మన రాజ్యాంగం తరతరాలుగా త్యాగాలు, జ్ఞానం,
 అశలు, ఆకాంక్షలను కలిగి ఉంది. ప్రధానమంత్రి మౌద్ద
 నాయకత్వంలో భారత్ 2047 నాటికి వికినిస్త భారత్ దిగా
 అడుగులు వేస్తున్న ఈ సమయంలో.. శక్తిమంత్రమైన, అఖిలాది
 చెందిన ప్రజాసామ్రాస్య భారత దేశాన్ని నిర్మించాలనే మహా
 సంకల్పం నుంచి శక్తిని పొందుతూ, దాని పవిత్రతను
 కాపాడుకునేందుకు మన నిబద్ధతను మనం

- అర్జున్ రామ్ మేఘవాల్,

కంగ్రెస్ మెడకు బిస్ రిజర్వేషన్ల కుచ్చ

- అమలు చేయడం ఎలా అన్నదే ప్రధాన సమస్య
  - పాట్టిపరంగా, ప్రభుత్వ పరంగా చ్చర్చలు

ప్రాదుర్బాధ్, జాన్ 26(వెలుతురు): స్థానిక ఎన్నికలు మాట నెలలోగా నిర్వహించాలన్న ప్రాకోర్చు అడేశించడంతో బిసి రిజర్వేషన్లు లేకుండా మండలు వెళ్లడం కుదరని పరిగా కాంగ్రెస్‌లో చర్చ జరుగుతోంది. రిజర్వేషన్లు విపక్కాలు దీమాండ్ చేస్తున్నాయి. కుటగణన చేశామని గొప్పలు చెప్పుకున్న ప్రభుత్వానికి అమలు పెద్ద సవాల్ కానుంది. కేంద్రం అమలు చేయకుండా బిల్లుపై ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదు. పార్టీపరంగా రిజర్వేషన్లు ఇచ్చి ఎన్నికలకు వెళ్లడంపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆశలు పెట్టుకున్నది. దీనిని మిగతా పార్టీలు ఎలా స్వందిస్తాయన్నది కూడా ముఖ్యమే. ఈ క్రమంలో నీఎం రేవంత్‌కెర్డ్ ఇప్పటికే అధికారులకు, కాంగ్రెస్ పార్టీ శ్రేణులతో చర్చలు జరుపుతున్నారని సమచారం. కు ఈ మేరకు కాంగ్రెస్ శ్రేణులు కూడా సంకేతాలిచ్చారు. మరొపైపు ప్రాకోర్చు తీర్చును స్పెగ్సిత్సు ఫీసీస్ చీక్ష మహేశ్ కుమార్ గాడ్ కూడా ఇదే విషయాన్ని చెప్పారు. పార్టీపరంగా 42 శాతం రిజర్వేషన్లు ఇవ్వడంపై త్సర్లోనే ఫీసీస్ స్థాయిలో నిర్ణయం తీసుకుంటామని వెల్లడించారు. రిజర్వేషన్ ఖరారుకు ప్రాకోర్చును సర్చారు నెల రోజులు, ఆ తర్వాత ఎన్నికల నిర్వహణకు ఈసీ రెండు నెలల సమయం అడిగాయి. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకొనే స్థానిక ఎన్నికల నిర్వహణకు ప్రాకోర్చు 3 నెలల గడువును నిర్దేశించింది. ఇచ్చిన మాట ప్రకారం నెల రోజుల్లో బిసీ రిజర్వేషన్పై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయం

బీసీలకు సీట్లు కేటాయించాలని భావిస్తున్నట్లు సాచారం. 42
 శాతం స్థానాలను బీసీలకు కేటాయినే అనివార్యంగా మిగిలిన
 ఈ పార్టీలు కూడా బీసీలకు అదేస్థాయిలో రిజర్వేషన్లు ఇవ్వాలిన
 త్రణి పరిణితి ఏర్పడుతుంది. తద్వారా తాము అనుకున్న లక్ష్యం
 42 నెరవేరుతుందని, తర్వాత కేంద్రంపై ఒళ్లిడి
 ట్యు కొనసాగించవచ్చనేది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అలోచనగా
 తం కనిపిస్తున్నది. అయితే ఇది ఎలా సాధ్యమన్నది కూడా ప్రత్యే
 లో పారీ కూడా దీనిపై కసరత్తు చేస్తున్నట్లు సమాచారం.

జనరల్ వార్తలు

నిర్వాణ పనులను వేగవంతం చేసి త్వరగా పూర్తి చేయాలి
- జిల్లా కలెక్టర్ కుమార్ బిప్క

వెలుతురు మంచిర్యాల జిల్లా ప్రతినిధి జూన్ 26

ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి నిర్మాణ వసులను వేగంతం చేసి త్వరితగతిన పూర్తి చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని జిల్లా కలెక్టర్ కుమార్ దీప్క అన్నారు. గురువారం జిల్లాలోని లక్ష్మీపేట మండల కేంద్రంలో నిర్మితమపుతున్న 30 పడకల ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి నిర్మాణ వసులను ఆక్రమించంగా తనిటీ చేశారు. ఈ సందర్భంగా జిల్లా కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ ప్రజా సంక్షేపమంలో భాగంగా ప్రభుత్వం వైద్యరంగ అభివృద్ధి దిశగా చర్యలు చేపడుతుందని తెలిపారు. ఈ క్రమంలో లక్ష్మీపేట మండల కేంద్రంలో ఏర్పాటు చేస్తున్న ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి ద్వారా స్థానిక ప్రజలకు మరింత మెరుగైన, వేగంతమైన వైద్య సేవలు అందించడం జరుగుతుందని తెలిపారు. ఆసుపత్రి నిర్మాణ వసులను త్వరగా పూర్తి చేసే విధంగా అధికారులు వర్షాప్రేషించాలని తెలిపారు. ఈ కార్బూకమంలో సంబంధిత అధికారులు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ಅತ್ಯಾರ್ಥ್ಯ ಕೋಸಮೆ ಪಟ್ಟಾಲಪೈಕಿ ಕಾರು

- హాట్టాపిక్కగా యువతి వ్యవహరం

వరాబాద్,జూన్ 26(వెలుతురు):

శంకర్ పల్లి రెలు పట్టలపై కారు తీసుక్కిన లేది కేసులో కొత్తకోణం వెలుగులోకి వచ్చింది.. అత్యహత్య చేసుకునేదుకు కారుతో సహి పట్టల మిాదికి వెళ్లినట్లు పోలీసులు గుర్తించారు. గురువారం ఉదయం తాను ఉంటున్న ప్లాట్ నుంచి కార్ తో సహి బయటికి వచ్చింది సోనీ. తన దగ్గరున్న కుక్కను నార్సింగి పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో వదిలి వెళ్లిపోయింది. నూసైడ్ చేసుకోవడానికి కార్ తీసుకొని రెలు పట్టలపైకి వచ్చింది. కుటుంబ కలపతే దీనికి ప్రధాన కారణమని పోలీసుల అనుమానం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఆర్టీలో జాట్ చేయాలని సోనీ ప్రయత్నం చేసింది.. కానీ తల్లిదండ్రులు ఒప్పుకోలేదు.. మరోవైపు తాను పనిచేస్తున్న సాఫ్ట్వర్ కంపెనీ నుంచి ఉద్యోగం తొలగించారు. తల్లిదండ్రుల ఆర్టీ జాబు నిర్మాకరణ, ఉద్యోగం పోడంతో మానసిక అందోళన చెందింది. కార్ తో సహి ట్రైన్ కు ఎదురాల్సి ఆత్మహత్య చేసుకోవాలని ప్లాన్ చేసింది. అయితే ఇదంతా రీల్స్ కోసమని తొలుత భావించారు. వివరాల్లోకి వెళ్లితే రెలు పట్టలపై ఓ యువతి హర్షచర్ చేసింది. అమె నిర్మాకంతో రైళ్ రాకపోకలకు అంతరాయం కలిగింది. నాగులపల్లి-శంకర్ పల్లి మార్గంలో పట్టలపై సుమారు 7 కి.మి మేర యువతి కారు నడిపింది. కారును అడ్డగించిన స్థానికలను ఆమె చాకుతో బెదిరించింది. అదే మార్గంలో వస్తున్న ఓ రైలు లోకో పైలట్ గమనించి ట్రైన్ ను అపారు. స్థానికలు అతికష్టం మిాద యువతిని పట్టుకున్నారు. యువతి చేసిన పనితో సుమారు 2 గంటల పాటు రైళ్ రాకపోకలు నిలిపియోయాయి. అనంతరం శంకర్ పల్లి పోలీసులు అక్కడికి చేరుకుని ఆమెను అరుపులోకి తీసుకున్నట్లు సమాచారం. పట్టలపై కారు నడిపిన యువతిని లక్కోకి చెందిన రవికా సోనీగా గుర్తించారు. రీల్స్ కోసమే ఈ నిర్మాకానికి పాల్గొనట్లు తెలుస్తోంది. అమె ప్రౌదరాబాద్ లోని ఓ సంస్థలో సాఫ్ట్వేర్ ఇంజనీర్గా విధులు నిర్వహించినట్లు సమాచారం. ఇటీవల రవికా సోనీని ఉద్యోగం నుంచి తొలగించారు. ఈ క్రమంలో అమె మతిఛిమితం కోల్పోయిందా? డ్రగ్స్ తీసుకుందా? అనే కోణంలో పోలీసులు విచారణ చేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం యువతిని చేపెళ్ ప్రభుత్వానుపత్రికి తరలించారు.

పార్లమెంట్ ఎప్పటికే నువ్వుం కాదు

- దేశంలో ప్రజానొఫిషయల్ అత్యుత్తన్నదమైనది

- భారత స్వప్తిం ప్రధాన న్యాయమూర్తి జిఆర్ గవాయ్ వ్యాఖ్య

Digitized by srujanika@gmail.com

ముంబై,జాన్ 26(వెలుతరు):

భారతీలో రాజ్యంగమే అత్యస్తుతమైందని.. ప్రజాసామ్వుంలోని మూడు విభాగాలు దాని కిందే పనిచేస్తాయని సుప్రీంకోర్టు చీకించి జిస్ట్ బి.ఆర్.గవాయ్ వ్యాఖ్యానించారు. అందరూ అనుకుంటున్నట్లు లేదా భావిస్తున్నట్లు పార్లమెంట్ సుప్రీం కాదన్నారు. ప్రజాసామ్వుం చత్తం కింద పార్లమెంట్ ఒకటని అభిప్రాయపడ్డారు. జేసిక్ స్టఫ్టర్ డాక్టర్స్‌వై సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును ఉద్దేశించి మాటల్లడుతూ ఆయన ఈ వ్యాఖ్యలు చేశారు. రాజ్యంగాన్ని సపరించేందుకు పార్లమెంట్కు అధికారాలు ఉన్నాయి. కానీ, రాజ్యంగం ప్రాథమిక రూపాన్ని మాత్రం అది మార్పిలేదన్నారు. భారత 52వ సిజేపాగా గవాయ్ గత నెల బాధ్యతలు స్వీకరించారు. తూర్పు మహారాష్ట్రలోని అమరావతిలో జరిగిన ఓ కార్యక్రమంలో మాటల్లడుతూ ఈ వ్యాఖ్యలు చేశారు. శాసన, న్యాయ, కార్యవిర్ామాక విభాగాల్లో ఏది అత్యస్తుతమైందని తరచూ చర్చ తలెత్తుతోందని గవాయ్ అభిప్రాయపడ్డారు. ‘ చాలామంది పార్లమెంట్ అత్యస్తుతమైందని అంటారు. కానీ, నా ఉద్దేశంలో భారత రాజ్యంగమే అత్యంత ముఖ్యమైంది. ప్రజాసామ్వుంలోని మిగిలిన మూడు విభాగాలు దానికిందే పనిచేస్తాయి. మనం విధులు నిర్వహిస్తున్నామని న్యాయమూర్తులు ఎల్లివేళలా గుర్తుంచుకోవాలి. మనం ప్రజల హక్కులకు, రాజ్యంగ విలువలు, నిబంధనలకు రక్కకులం. కేవలం మనకు అధికారం మాత్రమే లేదు. బాధ్యతలు కూడా ఉన్నాయి. తీర్పుల గురించి ప్రజల ఏమనుకొంటున్నారు అన్నది జడ్జీలను ప్రభావితం చేయకూడదు. మనం స్వంతంత్రంగా అలోచించాలి; అని పేర్కొన్నారు. తాను రాజ్యంగం ప్రసాదించిన హక్కులకు అండగా నిలుస్తాన్నారు. బుల్లోజర్ న్యాయంపై తాను ఇచ్చిన తీర్పు మాద ఆయన స్పందించారు. ప్రతిఒక్కరీకి నివసించేందుకు ఇల్లు ఉండాలన్నారు. చిన్నప్పుడు తాను అర్చపెట్టి కావాలనుకొన్నట్లు చెప్పారు. కానీ, తాను లా చదవడం తన తండ్రి కోరిక అని పేర్కొన్నారు. స్వంతంత్యై ఉధ్యమంలో ఆయన అరెస్టు కావడంతో.. లా చదవలేక పోయారన్నారు.

నీటి కాలుప్యం - ప్రజారోగ్యాన్ని మింగేస్తున్న వ్యాధి కిల్లర్..!

ప్రపంచం అభివృద్ధి బాట పల్సైనప్పటికీ,
మనిషి ఆరోగ్యాన్ని గాఢంగా ప్రభావితం
చేస్తా మానంగా నాశనం చేస్తున్న ప్రధాన
సమస్యల్లో ఒకటి నీటి కాలుఘ్యం. తాగడాని
వంటకు, పంటలకు, పరిశ్రమలకు
ఉపయోగించే నీరు కాలుఘితమవుతున్న
వేగాన్ని చూస్తే భింబించు పట్ల భయమేస్తోంది
మానవుడే కాలుఘ్యానికి ప్రధాన కారణం
కావడం విపొదకరం. వ్యవసాయంలో
అధికంగా వాడుతున్న యూరియా, పేసైటైడ్
భూమిలోకి జారిపడి భూగర్జ జలాలను
కలుఘితం చేస్తున్నాయి. పరిశ్రమల నుండి
విడుదలయ్యే రసాయనాలు నదుల్లో
కలిసిపోతున్నాయి. నగరాల్లో మురుగు నీరు
పుద్ది లేకండా నేరుగా నదుల్లోకి వెళ్లడం
వల్ల, మంచినీటి మూలాలు బాక్షిరియా,
కైరన్, రసాయనాలతో
కలుఘితమవుతున్నాయి. ఈ కాలుఘ్యం
ప్రజారోగ్యంపై తీవ్రమైన ప్రభావం
చూపుతోంది. గిల్డ్, హేపటైటిస్, టైపాయిడ్
డెంగ్క్యూ వంటి జల జనిత వ్యాధులు
రోజురోజుకూ పెరిగిపోతున్నాయి. ముఖ్యంగా
గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పుద్ది చేసిన నీటి
అందుబాటు లేకపోవడంతో చిన్న పిల్లలు,
గర్భిణులు, వృద్ధులు తీవ్రమైన ఆరోగ్య
సమస్యలతో భాధపడుతున్నారు. వరదల
సమయంలో కలుఘిత నీటి కారణంగా
ప్రాణపాయం మరింత పెరుగుతుంది.
ప్రభుత్వాలు ఈ సమస్యను ప్రాధాన్యతతో
తీసుకోవాలిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.
పరిశ్రమలపై పర్యావరణ నియంత్రణలు
గట్టిగా అమలు చేయాలి. మురుగు నీటి శు
కేంద్రాలు అన్నిచోట్ల ఉండాలి. గ్రామాల్లో
సురక్షితమైన తాగునీటి పథకాలను
విస్తరించాలి. పారశాల స్థాయి నుంచే నీటి
శుద్ధత, భద్రతపై అవగాహన
కల్పించాలి. ప్రజలుగా మన బాధ్యత కూడా
అత్యంత కీలకం. రసాయనాల వాడకాన్ని
తగ్గించాలి. కళ్చిపోయే చెత్తనీటి వానాలు,
డైనేజీలు మంచినీటి మూలాలికి దూరంగా
ఉంచాలి. తాగునీటిని పరిగణనలోకి తీసుకు
జాగ్రత్తగా వాడాలి. స్వచ్ఛతలో
భాగస్వాములవ్వాలి.

କାବଟ୍ଟି ଷ୍ଵାସୀକ୍ରିନା ନୀତି କାଲୁପ୍ରୟୋନ୍ତି ଅରିକଟ୍ଟେ ଦିଶଗା ମନ୍ଦିର ମେଦଲ ପେଟ୍ଟାଳି. ଇକ୍କଣ୍ଠେ ଜୀବନାଧାରଂଗା ଚେପ୍ପିକୁଣ୍ଠାଂଶ୍ବାଂ. ଅଯାତେ ଅଦେ ନୀରୁ କାଲୁପ୍ରୟୋନ୍ତି ଜୀବିତାନ୍ତି ବିଲିତିନୁକନେ ପ୍ରାଣାଂତକ ମୁଖ୍ୟା ମାରୁତୁଣ୍ଡି.

ଭାରତରେ ଏକ ପଞ୍ଚଟି ଆବଶ୍ୟକ ଚେନ୍ଦୁତବ୍ବ ଦେଶରେ ଶୁଦ୍ଧତାକୁ ନୀରୁ ରୋଝୁରୋଝକୀ କୋଟ୍ଟାଦି ପ୍ରଜଳ ଜୀବିତାଲାନୁ ମୁଖ୍ୟ ପାଲୁଚେନ୍ତେଂଦି. ତଥା ନମ୍ବର୍ସ୍ପୈ ବିକ୍ର୍ୟାଜ୍ୟାନମ୍ଭାତି, ପ୍ରପନ୍ଦ ଆରୋଗ୍ୟ ନଂକୁ (WHO), ନୀଏନ୍ସକ ପଞ୍ଚଟି ନଂସଲୁ ପରୁନ ହୋପ୍ରିକଲୁ ଜାରି ଚେଣିନା, ପ୍ରଭୁତ୍ୱାଲ ଷ୍ଟେଫ଼ର ମୂତ୍ରଂ ଗତ ଅନୁଭବାଲୁ ଗାଲିକୋଦିଲେ' ଧର୍ମକୀଳିନେ ଉଂଦି. ନୀତି କାଲୁପ୍ରୟୋ ବଲ କଲିଗେ ଆରୋଗ୍ୟ ମୁଖ୍ୟାଲୁ, ଆରିକ ନଷ୍ଟେଲୁ, ପ୍ରଭୁତ୍ୱାଲ ନିରକ୍ଷାଂ, ପରିପ୍ରାଚ୍ର ମାରାଳାନ୍ତେ ନମ୍ବର୍ଗଂା ବିଶେଷିଦ୍ଧାଂ.

଒ହ ଦୟେରିଯା ଵଲେ ମନ ଦେଶରେ ନଂପତ୍ତ୍ୟାନିକି ନୁମାରୁ 15 ଲକ୍ଷଳ ମଂଦି ପିଲାଲ ମରଣିସ୍ତାନ୍ତାରନି କେଂଢି ପରାପରଙ୍ଗ ପରିଶେଳନା ନଂକୁ (CSE) ଚେବାତେଂଦି. ତଥା ନମ୍ବାଚାରଂ ଦାଦାପୁ ଦଶାତ୍ତ କାଲାଂଗା ଅଂଦୁବାଟୁଲୋ ଉଂଦି. ଅଯାନା, ଦୀନି ତ୍ରୀତ ତର୍ଗଦଂ ଲେନୁ. ପ୍ରତି ନଂପତ୍ତରଂ ନୁମାରୁ 3.5 କୋଟ୍ଟ ମଂଦି ନୀତି ଦ୍ୟାରା ନଂକମିଂଚେ ବ୍ୟାଧିଲକୁ ଗୁରବତୁନ୍ତାରୁ. ବାହି ବଲ 7.3 କୋଟ୍ଟ ପନିଦିନାଲୁ କୋଟ୍ଟୀଯି, ଦାଦାପୁ ରୂ. 36,600 କୋଟ୍ଟ ଆରିକ ନଷ୍ଟଂ ଜରୁଗୁଛେଂଦି. WHO ଅଂଚନା ପ୍ରକାର, ପ୍ରତି ଜଂବିକେ ଶୁଦ୍ଧତିନ ତାରୁନୀ ନରଫରା ଚେନ୍ତେ, 4 ଲକ୍ଷଳ ମରଣାଲୁ ନିପାରିଂଚପଚ୍ଚନି ନୃଷ୍ଟଂ ଚେଲିନଂଦି. 2025 ବାନାକାଳାନିକି ମୁମଂଦେ ବଢିଶାତ୍ରେ 6 ଜିଲ୍ଲାଲ୍ଲୋ କଲରା ବ୍ୟାପୀ, ପଦୁଲ ନଂଲାଲ୍ଲୋ ମରଣାଲୁ ଜରିଗାଯି. ମୁଖ୍ୟାଙ୍ଗା ଗିରିଜନ ପ୍ରାଂତାଲ୍ଲୋ ପାରିପୁଷ୍ଟ ନମ୍ବନ୍ତାତ୍ତ୍ଵ କଲରା ବେଗଂଗା ବ୍ୟାପୀ ଚେନ୍ଦୁତବ୍ବ କାଲାଂଗା ପାଇଁ 2024ରେ ଏହିଲୋ 9 ଜିଲ୍ଲାଲ୍ଲୋ କଲରା, 20 ଜିଲ୍ଲାଲ୍ଲୋ 110ଟି ପୈଗା ଦୟେରିଯା ଅପର୍ଟ ବ୍ୟକ୍ଟି ନମ୍ବାଦର୍ଯ୍ୟାଯ୍ୟ. ତେଲାଂଗାନିଲୋ ପ୍ରତି ନଂପତ୍ତରଂ ନଂଗଟିନ 3.5 ଲକ୍ଷଳ ଦୟେରିଯା କେନ୍ଦ୍ରିତ ନମ୍ବାଦର୍ଯ୍ୟାଯ୍ୟ ପାଇଁ, ଚେତ୍ର ମଦୁଗୁଲ ବଲ ଦୋମଲ ବିପରୀତାଂଗା ପେରି ଦେଂଗି, ମର୍ତ୍ତିରିଯା ଲାଂବି ବ୍ୟାଧିଲା ପ୍ରଜଳ ଜୀବନାନ୍ତି ମୁଖ୍ୟ ଚେନ୍ତେଂଦି. ନୀତି ପୈପୁଲ ମୁରଗୁକାଲ୍ଯାଲ ଗୁଂଦା ବେରୁଦଂ, ଲେଦା ପାତ ଗୋଟାଲ ଲିକ୍ଷେଲ ବଲ ମୁରଗୁ ନୀରୁ ତାଗୁନୀତିଲୋ କଲନ୍ତେଂଦି. କ୍ଲୋରିନେଶନ (chlorination)

పద్ధతులు చాలా చోట్ల పాటించబడ్డాయి. నీటి నాణ్యత పరీక్షలు చాలా చోట్ల జరుగడంలేదు. ప్రజలకు అందాల్నిన సురక్షిత తాగునీటి హక్కు గాలికొదిలే హక్కుగా మారింది.

ఆపిసారం, డయేరియా లాంటి వ్యాధులు వయసులు తేడా లేకుండా పిల్లల సుంచి వ్యధుల దాకా ప్రభావితం చేస్తూ జీవితాలను నాశనం చేస్తున్నాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో చిస్టుఫిల్లల మరణాలలో ప్రధాన కారణంగా డయేరియా ఉండని యునిసెఫ్ నివేదికలు చెప్పుతున్నాయి.

ఇంటింటికి రక్షిత నీటి సరఫరామిషప్పు భగీరథి, జల జీవన్ మిషన్ వంటి వధకాలు కేవలం ప్రకటించినంత మాత్రాన సరిపోవు. వాటి అమలులో నాణ్యత, పారదర్శకత అవసరం. ప్రతి మండలానికి నీటి పరిశీలన కేంద్రం ఏర్పాటు చేసి, ప్రతి వారం పరీక్షలు జరగాలి. మునిసిపాలిటీలు, గ్రామ పంచాయితీలలో ప్రత్యేక నీటి పరిశుద్ధత అభికారులను నియమించాలి. ప్రారశాల స్థాయిలోనే నీటి శుద్ధత, చేతుల పరిశుద్ధత, వ్యాధాల నిర్వహణాల్పై వ్యాధులకు శిక్షణ ఇప్పాలి. హీమాచల్, ప్రారంతియ ఆసిపత్రుల్లో రోగ నిర్ధారణ పరీక్షలతో పాటు ప్రాధమిక చికిత్సలు అందుబాటులో ఉంచాలి.

స్థానికంగా ప్రజలే స్పృహ తప్ప నిఘా పెట్టే విధంగా పట్టిక మానిఫరింగ్ టీమ్లను ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రభుత్వాలపై ఒత్తిడి తెచ్చే సామాజిక కైతెచ్చన్యం అవసరం. కానీ ప్రజలు కూడా, చెత్త పారవేసే స్థలాలను నియంత్రించాలి. ఇంట్లో నీటిని కడిగి, ఉడికించి తాగాలి. పారిశుద్ధ పట్ల చురుకుగా వ్యవహరించాలి. తల్లి-దంతంద్రులు తమ పిల్లలకు అరోగ్యపు అలవాటును నేర్చాలి. WHO లెక్కల ప్రకారం, డయేరియా వ్యాధిని నియంత్రిస్తే భారతదేశానికి 10,100 కోట్ల దాలర్లు ఆచాయం నమకారుతుండని అంచనా. వని దినాలు పెరుగుతాయి. వైద్య ఖర్చులు తగ్గుతాయి. జీవనప్రమాణాలు మెరుగుపుతాయి. సామాజికంగా అరోగ్యమే అభివృద్ధికి మార్చం. భారతదేశం అరోగ్యంగా అభివృద్ధి చెందాలంటే, హోపిక సదుపాయాలన్నింటిలో నీరు త్వంత ప్రాధమికం. కానీ అదే నీరు జీవితాలను బచితీసుకుంటుంటే, అది ఒక బలహీన దేశానికి మించిన సాక్ష్యం మరొకటి ఉండదు. ప్రభుత్వాలు పాల్సీ స్థాయిలో

A portrait photograph of M.N. Rao, a middle-aged man with dark hair and a well-groomed beard. He is wearing a black and white horizontally striped shirt. The background is slightly blurred, showing what appears to be an indoor setting with some furniture.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

హైదరాబాద్, జూన్ 26 (వెలుతురు):

హైదరాబాద్ రియల్ ఎస్టేట్ లో రిటర్న్యూ తగ్గుతున్నాయి అంటే జైన్ నే సమాధానమే వస్తోంది. ఎన్సెర్వెషన్లు రియల్ ఎస్టేట్ ఇస్రౌస్పెంట్టు చూస్తుంటారు. కాగా, ఒక ఎన్సెర్వెషన్ దంపతులు 15 ఏక్ల క్రితం హైదరాబాద్ అప్పార్ట్మెంట్ కొనుగోలు చేయగా, ఇష్టుడు వారికి 0.5 శాతమే రిటర్న్యూలు వచ్చినట్టు చెబుతున్నారు ఎన్సెర్వెషన్ దంపతులకు హైదరాబాద్ లో చేదు అనుభవం! 2010లో హైదరాబాద్ లో ఒక ఎన్సెర్వెషన్ దంపతులు చేసిన రియల్ ఎస్టేట్ పెట్టుబడి నిరాశరించే లాభాలతో ముగిసింది. ఆస్తిని అధిక ధరకు విక్యాయించినప్పటికీ, అమెరికన్ డాలర్ల పరంగా వారి వారిక రాబడి 15 సంవత్సరాల్లో కేవలం 0.5% మాత్రమే ఉందని తెల్కించారు. ఇది వారి అంచనాల కంటే చాలా తక్కువ. రియల్ ఎస్టేట్ ఫోకస్ చేసిన ఈ ఎన్సెర్వెషన్ దంపతులు హైదరాబాద్ లోని నాసకరామ్ గూడలోని మంత్రి సెలైస్యూ ప్రాజెక్ట్లో 1,198 చదరపు అడుగుల విస్తరణలో ఉన్న 3 బీఫ్స్ ఆప్టోమెంట్సు కొనుగోలు చేశారు. వారు 2010లో ఆస్తిలో పెట్టుబడి పెట్టడం ప్రారంభించారు. తొమ్మిది సంవత్సరాలు ఈవింలి ద్వారా బిల్డర్కు వాయిదాలలో దబ్బులు చెల్లించారు. 2019 నాటికి, వారు డెవలపర్కు రూ. 59.34 లక్షలు చెల్లించారు. అదనంగా, పుడ్ వర్క్ మరమత్తుల కోసం మరో రూ. 5 లక్షలు ఖర్చు చేశారు. దింతో వారి మొత్తం పెట్టుబడి రూ. 64.34 లక్షలకు చేరుకుంది. కొనుగోలు సమయంలో, ఇది అప్పటి ఎక్స్ప్రోంజ్ రేటు ప్రకారం 111,740 డాలర్లు హైదరాబాద్ రియల్ ఎస్టేట్ ద్వారా అప్పటిమెంట్ వారికి 2019లో, అంటే వారి ప్రారంభ పెట్టుబడి పెట్టిన తొమ్మిది సంవత్సరాల తర్వాత లభించింది. డానిని 2024లో రూ. 90 లక్షలకు విక్రియించారు. అయితే, రూ. 20,000 రూ. ని ప్రారంభించి..... క్లిక్ చేసి వెళుసు చేయండి.

సాదరుడు, పూర్వాభాదల్
 నివసిస్తున్నాడు, గాంధీపేర్లు
 ప్రధాన రహదారికి చాలా దగ్గరగా భోమో కారణంగా అధిక
 ధరకు ఒక ఆస్తిని కొనుగోలు చేశాడు. అతను ఇప్పుడు 1.
 సంవత్సరాలుగా డానిని విక్రయించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు
 కానీ అతనికి అనలు ధర కూడా రావబోదు” అని ఆ యూజీ
 రాశారు. లాడర్7 వెల్ ప్లానర్స్ ఆర్టిక సలహాదారు
 నదాగోవన్, ఈ విలైషణపై స్వందించారు. ఈ విలైషణ బేసా
 పెట్టుబడి పెట్టినట్టుగా భావిస్తుందని, అయితే వాస్తవానికి
 2010 నుంచి 2019 వరకు ఒక కాల వ్యవధిలో చెల్లింపుల
 జిగి ఉండవచ్చని సూచిస్తున్నారు. అటువంటి సందర్భాలలో
 వార్కికంగా 0.5% చొప్పున చక్కడ్డి రేటును ఉపయోగించి
 రాబడులను లెక్కించడం మరింత ఖచ్చితమైనదని
 అభిప్రాయపడ్డారు. గృహ రుణం ఉండా? లేదా? వంటి కీలకా
 వివరాలు లేవని కూడా ఆయన పేర్కొన్నారు. కొనుగోలుదార
 రుణం తీసుకుస్తుట్టుటే, అదనపు వడ్డి ఖర్చు వాస్తవం
 పెట్టుబడిని గడియంగా పెంచుతుందని, చివరికి ఆస్తికి
 ప్రభావమత్తున రాబడిని లేదా లాభ మార్జన్సును తగ్గిస్తుందని
 చిర్చి—

ఆదివాసీల హక్కులు బాద్యత మంత్ర సీతకుదే

- ౩౪ -

- పూర్వాలుల్న అనికార పత్రివిది జగన్ పకటన

ములుగు, జూన్ 26(వెలు)

ఆదివానీ ప్రజల హక్కుల పరిరక్షణకు ఘృతి బాధ్యత మంగళి సీతక్క వహించాలని మావోయిస్టు ప్రార్థి తెలంగాణ రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి జగన్ గురువారం ఒక లేఖలో పేరొక్కారు ములుగు జిల్లాలోని ఆదివానీ ప్రాంతాల్లో ఫారస్కు అధికారులు, పోలీసులు ఆదివానీలను తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురి చేస్తున్నారని అన్నారు. తరతూరాలుగా పోడు వ్యవసాయం చేసుకుంటున్న ప్రజలను అరెస్టులు, కేసుల బెదిరింపులతో

గూడెలను భారీ చేయించడానికి తీవ్ర ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారని అన్నారు. అదివాసీ బిడ్డ, మాజీ నక్షత్రీటగా ప్రాచుర్యంలో ఉన్న సీతక్క సొంత నియోజకవర్గంలో ఈ విధంగా జరగడం సిగ్గుచేటు, అవమానకరమని అన్నారు. రేవంత్తెర్ది ప్రభుత్వంలో కీలక మంత్రిగా ఉన్న ధనసరి అనసూయ ఎందుకు అదివాసీల గురించి మాట్లాడడం లేదనేది అందరూ మాట్లాడుకుంటున్నారని తెలిపారు. భారత

పత్రెల్స్ ఎన్కల వేడి

వరంగల్, జూన్26 (వెలుతురు):

స్థానిక సంస్కలకు సంబంధించి ఎన్నికల నిర్వహిస్తామని అనేక సందర్భాలలో తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఇక బీసీలకు రిజర్వేషన్లు కూడా కేటాయిస్తామని వెల్లుడించింది. బీసీల రిజర్వేషన్లు విషయంలో అనేక స్వాయంపరమైన సమస్యలో ఉన్న నేపథ్యంలో.. ప్రభుత్వం కాన్త వెనుకడుగు వేసినట్టు తెలుస్తోంది. ఇటివల బీసీల రిజర్వేషన్లకు సంబంధించి శాసనసభలో ప్రభుత్వం ఒక తీర్మానాన్ని రూపొందించి కేంద్రానికి పంపించింది. అయితే ఆ తీర్మానాన్ని కేంద్రం ఇంకా ఆమాదించనలేదని తెలుస్తోంది. కేంద్రం ఆమాదించిన తర్వాత అది రాష్ట్రపతి పరిధిలోకి వెళ్తుంది. రాష్ట్రపతి ఆమాదముద్ర వేసే ఆ బిల్లుకు మోక్కం లభిస్తుంది. అయితే బీసీలు కేవలం తెలంగాణలో మాత్రమే లేరు కాబట్టి.. పైగా రిజర్వేషన్ అంశం అనేది కేంద్ర పరిధిలోది కాబట్టి.. దీనినై స్పష్టత రావాల్సిన అవసరం ఉంది.స్థానిక సంస్కలకు ఎన్నికలు నిర్వహించడంలో ప్రభుత్వం ఆశించినత స్థాయిలో ఆసక్తి చూపించకపోవడంతో రాష్ట్ర సరోవరుత స్వాయంసానం రంగంలోకి దిగింది. ఇప్పటికే స్థానిక సంస్కలకు సంబంధించిన ఎన్నికల వ్యవహరంలో సరోవరుత స్వాయంసానం దృష్టికి అనేక పిలీషన్లు వెళ్లాయి. ఆ పిలీషన్లను పరిగణలోకి తీసుకున్న రాష్ట్ర సరోవరుత స్వాయంసానం బుధవారం కీలక తీర్పు వెల్లడించింది. సెప్టెంబర్ 30 లోపు ఎన్నికల నిర్వహించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘానికి కీలక ఆదేశాలు జారీ చేసింది. వార్డుల విభజన ప్రక్రియలు నెల రోజుల్లో పూర్తి చేయాలని ఆదేశాలు జారీ చేసింది. అయితే సరోవరుత స్వాయంసానం ఆదేశాలు జారీ చేసిన నేపథ్యంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున స్వాయంపాది స్పుందించారు. ప్రభుత్వం తరఫున ఎన్నికల నిర్వహణకు 30 రోజుల సమయం కావాలని కోరారు. మరోపైపు ఎన్నికల నిర్వహణకు 60 రోజుల గడువు కావాలని సరోవరుత స్వాయంసానాన్ని రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం కోరింది. ఈ నేపథ్యంలో క్రీతస్థాయి పరిశీతులను అంచనా వేసిన సరోవరుత స్వాయంసానం సర్పంచ్, ఎంపిటిసి, జెడ్పిటిసి ఎన్నికలను సెప్టెంబర్ లోపు నిర్వహించాలని ఆదేశాలు జారీ చేసింది.వార్డుల విభజన, ఓటర్ జాబితాలో మార్పులు , చేర్చులు.. కొత్త ఓటర్లు నమోదు.. రిజర్వేషన్లు.. ఈ ప్రక్రియ మొత్తం పూర్తాయిన తర్వాత ఎన్నికలు జరుగుతాయిని తెలుస్తోంది.. ఇక తెలంగాణ రాష్ట్రంలో శాసనసభ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీ విజయం సాధించింది. పార్లమెంటు ఎన్నికల్లో 8 స్థానాలు సాధించినపుటికీ.. అధికార పార్టీకి ఆ ఫలితాలు అంతగా అనందాన్ని ఇప్పటిలేదు. ఇక కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం దాదాపు ఏదాదిన్నర పరిపాలన పూర్తి చేసుకున్న నేపథ్యంలో.. స్థానిక సంస్కలకు జరిగే ఎన్నికల్లో సత్తా చాటాలని భావిస్తోంది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్న అన్ని జిల్లాల్లో జడ్పీ చెర్కెన్, ఇతర స్థానాలను కైవసం చేసుకోవాలని భావిస్తోంది. మరోపైపు ప్రతిపక్ష భారత రాష్ట్ర సమితి, భారతీయ జనతా పార్టీ కూడా అధికార పార్టీకి గట్టి పోతీ ఇస్తామని చెబుతున్నాయి

డిఫెన్స్ అకాడమి పేరుతో మొసం..

వల్లండ, జూన్ 26 (వెలుతురు):

ఆది పేరుకి డిఫెన్స్ అకాడమీ.. ఆర్టీ, నేవీ, కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలంటూ హంగా అర్థాటాలతో ప్రచారం.. రంగురంగులు బ్రోచర్లు.. మాయ మాటలు.. శాపిల్స్ పేస్టులు.. ఇలా విద్యార్థులు, వారి తల్లిదుండ్రులకు అరచేతిలో వైకుంరం మాదిరి చూపించి.. రూ.లక్ష్ములకు రూ.లక్ష్ములు ఫీజుల దోషిడ్కి దిగుతున్నారు. రెండు మాండెండ్లో కొలువులంటూ నయు దండాకు తేరలేపారు.ఆదే నల్గొండ జిల్లా కేంద్రానికి సమీపంలో రామయ్య డిఫెన్స్ అకాడమీ. నిజానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అగ్నిపీఠ స్టేట్ తీసుకొచ్చాక.. కేంద్ర భద్రత బలగాల కొలువులు ఆశించేవారి పరిస్థితి దూలాయమానంలో పడింది.కానీ రామయ్య డిఫెన్స్ అకాడమీ మాత్రం తన మాయ మాటలతో బురిదీ కొట్టించి అడ్యుషప్సు పేరుతో ఇంటిటైట్ కోర్సులంటూ ప్రతి ఏటా రూ.కోట్లు దండుకుంటున్నారు. ఎండ్ తరబడిగా నల్గొండ జిల్లా కేంద్రంలో ఈ తరహా దండా జరుగుతున్నా. జిల్లా యంత్రాంగం కన్సెట్ అటువైపు చూడకపోవడం కొనసారువు.ప్రస్తుతం చర్చపలిలో నిర్వహిస్తున్న రామయ్య డిఫెన్స్ అకాడమీని నిర్వహకుల ఇష్టారాజ్యంగా నదిపేస్తున్నారు. వాస్తవంగా రామయ్య డిఫెన్స్ అకాడమీలో ఇంటిటైట్ కోర్సులంటూ విద్యార్థులకు ఎర వేస్తున్నారు. ఇంటల్స్టీడియట్ విద్యతో పాటు కేంద్ర భద్రత బలగాల కొలువులు సాధించేలా తీర్చిదిద్దుతామని నమ్మబలుకుతున్నారు. అందుకోసం ఒక్కే విద్యార్థి నుంచి రూ. 1.50 లక్షులకు పైగా మసాలు చేస్తుండడం గముశార్టం.అనలు విషయం ఏమిటంటే.. రామయ్య డిఫెన్స్ అకాడమీకి ఇంటల్స్టీడియట్ అనుమతులు లేవు. కానీ నల్గొండ జిల్లా కేంద్రంలోని ఓ ప్రైవేటు కాలేజీలో విద్యార్థికి అడ్యుషన్ చేయంచి.. చర్చపలిలోని రామయ్య డిఫెన్స్ అకాడమీలో కొనులు చెబుతుండడం కొనసారువు. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే.. అనలు అనుమతి లేకుండానే ఇంటర్ కాలేజీని నిర్వహించడమనిది అతిపెద్ద ట్రమ్ అని చెప్పాలి.ప్రతి విద్యార్థి దశలో కీలకంగా భావించే ఇంటర్ దశలోనే విద్యార్థిని రామయ్య డిఫెన్స్ అకాడమీ మిని గైడ్ చేసోంది. సదరు ప్రైవేటు కాలేజీలో తరగతులకు హోజురుకావాల్సి ఉన్నా.. ఏనాడూ డిఫెన్స్ అకాడమీ విద్యార్థులు అడుగుపోతే పరిశీలి ఉండడు. ఎందుకంటే.. అనలు రామయ్య డిఫెన్స్ అకాడమీ నుంచి తాము ఇంటర్ పూర్తి చేసున్నామని అనుకుంటున్నారే తప్ప.. ఇంటర్ కాలేజీలో అడ్యుషన్ తీసుకుంటున్న సంగతి విద్యార్థులకు తెలియకుండా రామయ్య డిఫెన్స్ అకాడమీ జాగ్రత్త పడుతోంది.నల్గొండ జిల్లా కేంద్రంలో ఈ భారీ స్థాయి దండా ఏండ్ తరబడిగా సాగుతున్నా.. జిల్లా యంత్రాంగానికి కాసింత్రైనా పట్టింపులేకపోవడం విమర్శలకు దారితీసోంది. అనశే ఓ మైప్ ప్రైవేటు విద్యాసంస్థల నిలువు దోషిడ్తో ఆప్రతిష్టాపన మూలగట్టుకుంటున్న విద్యాశాఖ.. రామయ్య డిఫెన్స్ అకాడమీ వ్యవహారాన్ని తేల్కటపోవడం వెనుక అంతర్యం ఏంలో తెలియడం లేదు.జిల్లా స్థాయి అధికారులు ఉండే నల్గొండ జిల్లా కేంద్రంలోనే ఈ పరిషీలి ఉండడం.. అధికారులు పట్టించుకోకపోవడంపై విద్యార్థి సంఘాలు మండిపడుతున్నాయి. ఇలాంటి అనుమతులు లేని విద్యా సంస్థల్లో చదివి దారుణంగా మౌసపోయిన ఘుటనలను జిల్లాకు అనుకుని ఉన్న ప్రాదురుభాద్మో ఇచ్చివల కాలంలో చూశాం.కానీ ప్రస్తుతం జిల్లాలో జరుగుతున్నా. పట్టింపులేకపోవడం దారఁిమనే చెప్పాలి. వెద్దొ ఘుటన జరిగిన తర్వాత స్పందించడం కంటే.. ముందు జ్ఞాగ్రత్తగా అలాగ్గె అయి విద్యార్థులను భవిష్యత్తును కాపాడాలిన బాధ్యత జిల్లా అధికార యంత్రాంగంపై ఉండని పలవురు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

కేశవ్ రావు గాయిబ్...?

పైదారాబాద్, జాన్ 26 (వెలితురు):
 మాజీ రాజ్యసభ సభ్యుడు కెశవరావు కాంగ్రెస్ లో ఉన్నారా? లేరా? కేవలం కుమార్తె పదవి కోసమే ఆయన పార్టీ మారినట్లు కనపడుతుంది. ఉన్న రాజ్యసభ పదవి పోయింది. ఏదో కేబినెట్ పోందా పదవి ఇచ్చారు కానీ కేకే కు బీఅర్ఎవ్స్ లో ఉన్నంత ప్రాధాన్యత లేదని స్పష్టంగా అర్థమయింది. కేవలం తన కుమార్తె మేయర్ పదవిని నిలబెట్టుకోవడం కోసమే కేకే పార్టీ మారినట్లు అర్థమవుతుంది. ఆయనకు ఈ వయసులో కావాల్చింది తనకు పదవులు కాదు. తన వారసులు రాజీకీయంగా నిలబోక్కుపోవడమే. అందుకే రాజ్యసభ చాలా రోజులు పదవీ కాలం ఉన్నప్పటికీ రాజీనామా చేశారు. తర్వాత ఇప్పుడు కేకే కామ్ గానే ఉన్నారు. కుమార్తె మేయర్ పదవి మాత్రం క్లేమంగా ఉండటం ఒకరకంగా ఊరటఱాలునపుట్టికీ ఆయన చేసిన పని సరైనదేనా? అన్నది చర్చనీయంశమైంది. జర్జలిస్టుగా ఉన్న కే కేశవరావు తర్వాత రాజీకీయాల్స్కి వచ్చారు. ఆయన రాజీకీయ ప్రసాదం కాంగ్రెస్ లోనే ఎక్కువ కాలం గడిచింది. అనేక పదవులు కూడా పొందారు. ఉమ్మడి అంధ్రప్రదేశ్ లోనూ, తర్వాత కొత్త రాష్ట్రం ఏర్పాటయిన తర్వాత కూడా సామాజికవర్గం కోణలో ఆయనకు రాజీకీయంగా నాడు కాంగ్రెస్, ఆ తర్వాత బీఅర్ఎవ్స్ లో మంచి ప్రిఫెరెన్స్ ఇచ్చారు. ఆయనే రాష్ట్ర విభజన తర్వాత కేకే బీఅర్ఎవ్స్ లో చేరి కేసీఆర్ కు దగ్గరయార్చారు. పార్టీలో ఉన్నతుమైన స్టోనాన్ని కట్టించారు. పార్టీలో కీలక పదవి అప్పగించడమే కాకుండా ముఖ్యమైన విషయాలను కేకేకు

కేసీఆర్ అప్పగించేవారు. దీంతో పాటు వద్దేళ్ల వె

అలాంటి కేశవరావు విశ్వార్వెన్ అధికారం
కోల్పోయిన వెంటనే జెండా మార్చేశారు.
కారణం ఏదీ చెప్పుకపోయినా,
చెప్పులేనంత కారణాలు లేకపోయినా
తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లోనే కే కేశవరావు
పార్టీ మారినట్టు నాడు స్పష్టంగా
అర్థమయింది. ఎందుకంబే రాజ్యసభ
వదువికి రాజీనామా చేసి పార్టీ మారాల్చిన
అవసరం లేదు. కానీ కుమార్తె మేయర్
వదవి కోసమేనని అందరికీ
అర్థమయింది. రాజ్యసభ వదవిని త్యాగం
చేసినందుకు గాను కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం
తెలంగాణ ప్రభుత్వ సలహాదారుగా
కే కేశవరావును ప్రభుత్వం
నియమించింది. కేకేకు కేఖినెక్
హౌదాను కల్పిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ
చేసినంది. అయితే రాజీనామా చేసిన
రెండు రోజుల్లోనే కే కేశవరావును
నామినేటిడ్ పోస్టులో ప్రభుత్వం
నియమించింది. కానీ కేకే పార్టీలో చేరిన
నాటి నుంచి పెద్దగా యాక్టివ్ గా పార్టీలో
కనిపించడం లేదు. అస్యాలు కాంగ్రెస్ లో కేకే ఉన్నారా?
అన్న అనుమానం కూడా కలుగుతుంది. గతంలో కాంగ్రెస్
లో ఉన్నప్పుడు తరచూ మీదియా ముందు కనిపించే కే
కేశవరావు అనులు కెమోరాలషైప్ కూడా చూడటం లేదు.
ఆయన అనుకున్న లక్ష్మి కుమార్తె వదవిని
కాపాడుకోవడమే. అది మాత్రం నెరవేరింది. కానీ కాంగ్రెస్
పార్టీ మాత్రం ఆయనను గుర్తించడం లేదన్నది వాస్తవం.
ఇటీవల కేసిఅర్ ను పొగుదుతూ ఆయన చేసిన వ్యాఖ్యలు
ఎటు వైపు తీసుకెళతాయన్న చర్చ జరుగుతుంది.

మూడు పార్టీల్లోనూ... సమర్పితావహం

పైదరాబాద్, జూన్ 26 (వెలుతురు):

టెలంగాణలో స్వానిక సంస్థల పదవీకాలం ముగిసి ఏడాది శాచీంది. అయినా ఎన్నికల నిర్వహణకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆసక్తి చూపడం లేదు. దీంతో కొందరు మాజీ సర్పంచులు బైకోర్రూసు ఆశ్రయించారు. ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరిలోగా ఎన్నికలు నిర్వహిసామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రైకోర్రూకు కెలిపింది. కానీ నివ్వహించలేదు. మళ్ళీ కోర్రూకు వెళ్లడంతో ఉప్పుక ఆదేశాలు జారీ చేసింది. దీంతో ఇప్పుడు రిజిస్ట్రేషన్లు ప్రార్థిల్స్, అశవహుల్స్ ఉత్సంఘ నెలకొంది. స్వానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో పంచాయతీ ఎన్నికలు ప్రార్థి గుర్తు లేకుండా ఇరుగుతాయి. దీంతో స్వానికంగా నమ్మకమైన, బలమైన తలకు ప్రార్థిలు మధ్దతు ఇస్తాయి. ఇక ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో నెలకొన్న పరిశీతుల నేపథ్యంలో అధికార కాంగ్రెస్‌తో పాటు ప్రతిపక్ష బీఆర్ఎస్, బీజేపీ సమరానికి సై అంటున్నాయి. అధికార ప్రార్థి హమీలు నెరవేర్కపోవడంతో ప్రజల్లో రూతిరేకత నెలకొంది. దీంతో ఎన్నిల్లో పైచేయి సాధించేందుకు మూడు పార్టీలు యతినిస్తున్నాయి. పార్టీల గుర్తుమై జరిగే ఎంటిబీసీ, జెప్పెటీసీ, మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో సత్తా చాటేందుకు పంచాయత్తం అవపున్నాయి. మెజారిటీ మండల పరిషత్తులు, ఇల్లా పరిషత్తులు, మున్సిపాలిటీలు, మున్సిపల్ కార్బోరేషన్లు రక్కించుకోవాలని ప్రణాళిక రూపొందిస్తున్నాయి. తెలంగాణలో కాంగ్రెస్ ప్రార్థి అధికారంలోకి వచ్చి రెండేళ్లు కావస్తాంది. కానీ ఎప్పుకిలీకి గత ఎన్నికల నమయంలో ఇచ్చిన చాలా హమీలు రెరివేర్చలేదు. ఉచిత బస్సు ప్రయాణం, రైతు రుణమాఫీ మునపో ఏది పూర్తిస్థాయిలో అమలు కాలేదు. రేషన్ కార్బూల శారీ ప్రక్రియ కొనసాగుతోంది. ఇందిరమ్మ ఇళ్ళకు ఇష్టుడిష్టుడెందుగులు పడుతున్నాయి. మహిళలకు రూ. 2,500 అందడం లేదు. పించన్న పెరగలేదు. ఇక తెలుభరోసా గత యాసంగి, నానాకాలం కొడ్దిమందికి అందింది. ఈ భిర్ఫీలో దాదాపు ఇందరికీ పెట్టుబడి అందించారు. ఇక తైతు కూలీలకు కూడా 1టా రూ. 12 వేల సాయం కొద్ది మందికి అందుతోంది.

• 100

సైంటాన్

ప్రైదరాబాద్, జూన్ 26 (వెలుతురు):
 ప్రైదరాబాద్ వాసులు ఇప్పుడు చేవల
 సరించే ఆంశిచిస్తూ భయపడుతున్నారు.
 అనుమతికి కాదు.. చూస్తేనే వెన్నులో
 ఎలదరింపు రాకుండా ఉండటం లేదు.
 వెరువుల మధ్య జీవితం గడిపే
 ముత్కూరులే ఇప్పుడు వల వేసేటపుడు
 వెనుకడుగు వేస్తున్నారు. ఎందుకంటే పలలో
 గడిపి వువుకు ఉపయోగపడే చేపలు కాగు

f f f f

రాకణి చెవలు

స్వయంగా పెరిగిపోతాయి. దీనివల్ల మిగిలిన సంప్రదాయ చేపల జాతులు అంతరించి పోతున్నాయని మత్స్యకారులు అంటున్నారు. వీటి అత్యాధునికమైన లక్షణం.. ఇవి తక్కువ ఆక్రిషన్ ఉన్న నీటిలో కూడా జీవించగలవు. అంతే కాదు, నీటికి బయటకు వచ్చినా, కొంత సమయం పాటు గాలిని నేరుగా పీల్చికుంటూ బతిక శక్తి వీటిలో ఉంది. ఇది ఒక విధంగా చెరువుల బెర్టింగ్ లూ పనిచేసేంది. ఈ ప్రైస్‌కార్పులే వీటిని మరింత ప్రమాదకరంగా మార్చాయి. చాలా మంది మత్స్యకారులు వలులు వేసిన ప్రతిసారీ ఈ చేవలే ఎక్కువగా పడుతుండటంతో, వారి ఆదాయ మార్గాలు పూర్తిగా దెబ్బతిన్నాయి. ఈ చేపలు అనుభు మన చెరువుల్లోకి ఎలా పచ్చాయి? అనేది మరో అనుక్రికర ప్రశ్న. సమాచారం ప్రకారం, మొదట ఇప్పి అక్షేరియమ్ చేపలగా బయట దేశాల నుంచి దిగువుతి అయ్యాయి. అప్పుడు పెద్దవుతున్న కొర్కె కొంతమంది వాటిని కాలువల్లోకి వదిలేశారు. అక్కడి నుంచి చిన్నకూలపల ద్వారా చెరువుల్లోకి ప్రవేశించాయి. ఇప్పుడు పరిస్థితి అదుపు తేప్పే దిగశగా సాగుతోంది. వీటిని ప్రభుత్వ వైపు నుంచి సరఫరా చేసిన మంచి విత్తన చేపలు తిసేస్తుండటంతో ప్రభుత్వ పెట్టుబడులే నశ్శముతున్నాయి. ఇదే విషయంపై మత్స్యకారులు తీవ్రమైన ఆవేదన వ్యక్తం కొన్ని విషయాలను వ్యాఖ్యానించారు.

